

גלגל ענק

מחזמר מאת: **דן רונן** המבוסס על לחניו של **קובי אשרת**.

"מעגל נפתח בכל שנה ומעגל נסלח בכל שנה
ואם דבר לא השתנה מחר וודאי נצחק.
מעלה כשזה טוב - ולא נורא כשמטה, אם זה רע
תמיד יש עוד ברירה - הזמן הוא כמו גלגל ענק."
שמרית אור

דמויות

גידי לב – זמר ומלחין מפורסם (כבן 47).
גידי הצעיר – אותו זמר/מלחין מגיל 16 ועד 25 (בערך)
אורי לב – בנם של גידי ויעל. מתחיל קורס טייס.
יעל לב – אשתו הראשונה של גידי. אמו של אורי (כבת 47).
יעל הצעירה – מגיל 16 עד 25 (בערך).
דנה ורדי – זמרת. אשתו השנייה של גידי (כבת 37).
גלי ברק – בתה של דנה, מנישואים קודמים.
מני זהבי – אמרגן של גידי. כבן 37.
זמר – דמות דמיונית. מקהלה של זמר בודד שיכול להופיע בכל מקום ובכל זמן. נראה ובלתי נראה לדמויות אחרות כרצונו.
להקה – חברים של אורי בקורס טיס, הלהקה הצבאית של גידי, העובדים במפעל, אביו ואמו של גידי ועוד.

זמן ההתרחשות

המחזה מתרחש בשני צירי זמן: הווה ועבר.
ההווה מתפרש על תקופה של שלוש שנים לערך (תקופת קורס טיס).
העבר מכסה אירועי עבר עד לתחילת ההווה.

ציר עלילה מרכזי

בתחילת המחזה קיים נתק מוחלט בין גידי לב לבין בנו אורי. הנתק התרחש שלוש שנים לפני תחילת המחזה, כשאורי היה בן 15, ביום בו גידי ולהקתו זכו בתהילה בינלאומית עם השיר "הללויה": מקום ראשון בתחרות האירוויזיון.
סמיכות דרמטית זו של שיא ושפל בחיי הדמויות היא רק דוגמא אחת למה שדמויות המחזה חוות לאורך העלילה: עליות וירידות כמו ב"גלגל ענק".

"היום" (ההווה של המחזמר) אורי כבר בן 18 ועומד להתגייס לחיל האוויר, לקורס טיס. עלילת המחזה מתקדמת על ציר הזמן לאורך שנות קורס הטיס ומפעם לפעם חוזרת לאירועי עבר משמעותיים. על מנת להדגיש את ההבדלים בין העבר להווה יש לשתי הדמויות (גידי האבא ויעל האמא) גרסאות "צעירות": גידי הצעיר ויעל הצעירה. בין תמונות ההווה והעבר מקשרת דמות זמר דמיונית, מעין מקהלה יוונית של אדם אחד.

הצעה: הטכניקה הנכונה לחילופי תפאורה (טכנית ורעיונית) היא במה מסתובבת.

מערכה ראשונה

תמונה 1

הווה – אולפן הקלטות. טכנאי הקלטות + מני האמרגן + מספר נגנים. המסך עולה על צילילי הסיום של שיר מוקלט. גידי הבוגר

גידי: או קיי מספיק להיום. נשמע את זה מחר... טרי...

מני: (מצחיק. הכל בגדול. אוהב גברים, בעיקר את גידי. מאמין ששם המשחק הוא שיווק) גידי, זה

ענק. זה הדבר הכי טוב שכתבת עד היום.

גידי: שקרן זול. אני יודע בדיוק מה אתה חושב. אתה חושב שזה חרא.

מני: (מתלהב מקצועי) מה קרה לך? אתה לא מאמין לי? אני אומר לך שזה מהמם... אני יכול לראות את הכותרות של מחר: "גידי לב רוכב שנית!"... "גידי לב, מקף, הגיל לא קובע!"... "גידי לב שב בגדול!"...

גידי: מזל שאתה אמרן ולא קופירייטר, מני.

מני: (ממשיך להתלהב) "גידי לב עושה היסטוריה: כובש שנית את האירוויזיון"

גידי: ג'וני לוגן כבר עשה את זה.

מני: או קיי... "גידי לב, מקף, ג'וני לוגן הישראלי!"

גידי: (בשעשוע מר) אתה חושב שמישהו זוכר מי זה ג'וני לוגן? וגם האירוויזיון זה לא מה שהיה פעם. איך שלא יהיה, תודה על הפרגון.

מני: אתה רואה? כשאתה רוצה אתה יכול להיות אפילו נחמד. אני אומר לך שזה שיר מה זה חם?

גידי: לא קר

מני: מה לא קר?

גידי: שאלת "מה זה חם?"

מני: אני שאלתי? ... אוי באמת גידי...

גידי: לא חשוב, תעזוב את זה. (לנגנים) יאללה חברה, תודה לכם.

נגנים: ביי גידי... להתראות מחר... (דברי פרידה מאולתרים)

בזמן שהנגנים מקפלים את כלי הנגינה ויוצאים גידי מחייג. שומעים את צליל המקשים. עונה מזכירה אלקטרונית:

אורי: (הודעה מוקלטת) היי, הגעתם לתא הקולי של אורי לב. אני לא זמין כרגע אבל אם תשאירו

הודעה אני מבטיח לחזור... בתשובה... יאללה ביי. (ביפ)

גידי: (משאיר הודעה) אורי זה אבא. שתהיה לך נחיתה רכה מחר בצה"ל. גיוס נעים בן. (פאוזה) אני

מאד מתגעגע אליך. יאללה ביי.

גידי, מהורהר, מנתק את השיחה. נדלק ספוט על הפסנתר ומתגלה זמר השר את הפתיח של "גלגל ענק". השיר מהווה מעבר ל"עבר":

זמר: אדם בונה ביתו בדם ויזע

מלילו ויומו

ובסופה עזה ממש בין רגע

הוא חרב, כן חרב עולמו.

בצד אחר של הבמה עולה האור על בחור צעיר העומד מול חבילה גדולה ארוזה כמתנה. הוא לבוש בבגדי שנות הששים-שבעים ושיערו ארוך. זה גידי הצעיר בן ה-16. גידי הבוגר מתבונן על עצמו כצעיר. הומר ממשיך לשיר:

זמר: עוד שנה ועוד שנה

הזמן הוא גלגל ענק

ומחר עוד יום שמרומיו

נראה למרחק.

הצעיר שולח יד לחבילה ובאותו רגע נכנסים גבר ואישה:

גבר: רגע גידי! חכה רגע! (המוסיקה נפסקת. האור על הזמר יורד והוא "נעלם")

גידי הצעיר: מה קרה אבא?

גבר: אמא ואני רצינו להגיד לך משהו. אנחנו יודעים שקשה לך עם הבית ספר המקצועי... אבל זה הכי

טוב ככה. מוסיקה זה יפה... בתור תחביב... אבל אי אפשר לחיות מזה. ככה יהיה לך מקצוע ביד!

פרנסה! לא תצטרך לנגן בשביל נדבות! אתה תתפרנס בכבוד ותנגן בשביל ההנאה. גידי... איך

אמרת שאתה רוצה שיקראו לך?

גידי הצעיר: לב. גידי לב.

גבר: בסדר. שיהיה לב. גידי לב יהיה בעל מקצוע מסודר בחיים, שאוהב מוסיקה, ולא קבצן שמחפש

פרנסה. נכון שאתה מבין את זה? (גידי מהנהן) עכשיו אתה יכול לפתוח את המתנה.

פתיח ל"שש עשרה מלאו לנער". גידי הבוגר מתחיל לשיר ו"גידי הצעיר" פותח את המתנה ומגלה

את הגיטרה הראשונה בחייו. זה מתחיל כשיר אהבה לגיטרה:

גידי הבוגר:

שש עשרה מלאו לנער וליבו המה
היא הייתה יפה כלבנה במילואה
שושנים בלחייה, שמש בשערה
תלתלים רכים, כמה לבן הוא צווארה

והוא אהב אותה

והוא חלם דמותה

והוא רצה...

וכך התחיל העצב המתוק

והבדידות חונקת את הצחוק

מעבר האינסטרומנטאלי - אולפן ההקלטות יוצא, כולל גידי הבוגר, והבמה הופכת לדיסקוטק שנות

השבעים. גידי הצעיר מופיע במועדון בליווי להקת קצב. על רחבת הריקודים, בקהל, רקדנים

ורקדניות. גם יעל הצעירה שם. עכשיו זה שיר לבחורה:

גידי הצעיר:

שש עשרה מלאו לנער וליבו המה

הוא לחש שירים עם שחר ולחש את שמה

ברחוב שבו היא גרה הסתובב שעות

כדי לראות אותה עוברת עם החברות

והוא אהב אותה

והוא חלם דמותה

והוא רצה...

וכך התחיל העצב המתוק

והבדידות חונקת את הצחוק

ספוט על יעל הצעירה

היא למדה בעצם בכיתה המקבילה

הוא ראה אותה רק מידי פעם בהפסקה

וכך התחיל העצב המתוק

והבדידות חונקת את הצחוק

מעבר אינסטרומנטאלי - האור מתרכז על גידי ויעל הקרובים מאד אחד אל השנייה. כל האחרים "נעלמים" בחושך

- יעל:** זה ממש יפה. אתה מופיע כאן הרבה?
- גידי:** האמת לא. זאת הפעם הראשונה. חד פעמי. אני מנגן גיטרה בקושי שנה.
- יעל:** אתה לומד במקצועי, נכון? ראיתי אותך בבית ספר.
- גידי:** אה, כן?
- יעל:** כן, גם אני לומדת שם. אופנה.
- גידי:** אני יודע.
- יעל:** אה, כן?
- גידי:** אני לומד מסגרות... אני חושב. **(שניהם פורצים בצחוק)** גם ההורים שלך חושבים שצריך ללמוד מקצוע בשביל להתפרנס?
- יעל:** עם בנות זה אחרת. אתה לא אוהב את הלימודים?
- גידי:** לא אוהב? איך אני אגיד לך את זה בעדינות? אני שונא כל רגע! אני שונא כל רגע שאני לא עם המוסיקה.
- יעל:** גם אני אוהבת מוסיקה. אני אוהבת לשיר.
- גידי:** אולי נשיר ביחד?
- יעל:** מה זאת אומרת? איפה?
- גידי:** לא יודע... במועדונים? בצבא? כשנתגייס...
- יעל:** אבל אפילו לא שמעת אותי שרה.
- גידי:** אז נעשה לך בחינה. תכניי שיר ואני אבחן אותך. בסדר?
- יעל:** אני אחשוב על זה, אני נורא מתרגשת בבחינות.
- גידי:** אני יכול לתת לך מתנה קטנה? מזכרת? זה קטע כזה שמוסיקאים נותנים מזכרת למישהי שמוצאת חן בעיניהם? **(נותן לה פריט קטן ביד)**
- יעל:** מה זה?
- גידי:** מפרט של גיטרה.
- יעל:** ועם מה תנגן?
- גידי:** יש לי עוד אחד. הנה.
- יעל:** זה מאד מחמיא לי. תודה. אולי אני אעשה מזה תליון.
- גידי הצעיר: (השיר מתחדש לסיום)**
 נערה יפה ונער, ככה זה היה
 נערה יפה מוקפת אור ואהבה
 שושנים בלחיייה, שמש בשערה
 תלתלים רכים, כמה לבן הוא צווארה
 והוא אהב אותה
 והוא חלם דמותה
 והוא רצה...
 וכך התחיל העצב המתוק
 והבדידות חונקת את הצחוק

תמונה 2.

הווה – בוקר גיוסו של אורי לצה"ל. הוא עומד להתחיל קורס טיס. ליד אורי צ'ימידן גדול. אורי "מושך" הודעות מהמשיבון הסלולארי שלו. בתמונה זו משתתפת יעל הבוגרת

משיבון: (שומעים הקלטה) הקש את הקוד הסודי ואחריו סולמית. לשמיעת הודעות הקש אחת.

גידי: (שומעים את ההודעה שהשאיר גידי) אורי זה אבא. שתהיה לך נחיתה רכה מחר בצה"ל. גיוס נעים בן. (פאוזה) אני מאד מתגעגע אליך. ביי.

יעל: (נכנסת בדיוק כשאורי סוגר את הטלפון. בלבושה הארוך נראים סימנים ראשונים של חזרה בתשובה) מי זה היה?

אורי: לא משנה, (מתייחס לתליון שאמו מחזיקה ביד) מה זה?

יעל: (מתייחסת להודעה) זה היה אבא, נכון?

אורי: (מתייחס לתליון) שאלתי אותך מה זה?

יעל: (ניגשת לתלות את התליון על צווארו) זה תליון... קמע. ישמור עליך בצבא.

אורי: (לוקח מידה את התליון) הצוואר לצה"ל, לדסקית. (בודק את התליון) זה מפרט של גיטרה, לא? אבא נתן לך את זה?

יעל: מזמן.

אורי: לא משנה מתי זה היה. אני לא רוצה שום דבר ממנו. (מחזיר לה את התליון)

יעל: זה לא ממנו, זה ממני. (מסתכלת לו ישר בעיניים) אני מבקשת שתיקח את זה אתך. אתה יכול להכניס את זה לכיס, העיקר שזה יהיה אתך כל הזמן. (פאוזה). אורי לוקח את התליון ומכניסו

לכיס המכנסיים) תודה. (בפרץ של אושר) אפשר להתחיל בדיקת ציוד?

אורי: אבל זריז אמא. אני חייב לצאת.

(מתחיל פתיח של השיר "אין לך מה לדאוג")

יעל: תחתונים?

אורי: יש!

יעל: גופיות?

אורי: יש!

יעל: גרביים?

אורי: (שר. עושה "הצגה" לאמו)

אין לך מה לדאוג אני נזהר ולובש גם סוודר

אין לך מה לדאוג זה מיותר הכל בסדר

אין לך מה לדאוג כאן נהדר

מפגיזים כהוגן

באמת שלא חסר דבר

אורי לוקח את הצ'ימידן, מנשק לאמו. היא "יוצאת" יחד עם תפאורת הבית. לבמה "מגיע" אוהל צבאי וכיתת טירונים. כולם בטלפונים ניידים:

חייל: (שר לנייד שלון)

אין לך מה לדאוג פה קייטנה
ועושים שמח
ואתמול היה אפילו פנאי להתקלח
אין לך מה לדאוג אני ישן וחולם עליך
כשאחזור העירה נתחתן.

כולם: שלחי לי תחתונים וגופיות

כאן כולם כבר כמו חיות
נלחמים כמו אריות
מורל ממש גבוה
ואצלנו בפלוגה מבקשים קצת הפוגה
מותק, לא לשלוח לי עוגה.

השיר והטירונות נמשכים. בקטעים האינסטרומנטליים החיילים מבצעים מעין ריקוד של פעילות חי"ר. בין לבין הם חוזרים לטלפונים

חיילים: (שורות סולו)

אין לך מה לדאוג אני נמצא במקום בטוח
ובין הפגזה להפצה יש זמן לנוח
אין לך מה לדאוג פגז מתוק
סבלנות ילדונת
באמת שאין סיבה לדאוג

כולם: שלחי לי תחתונים וגופיות

כאן כולם כבר כמו חיות
נלחמים כמו אריות
מורל ממש גבוה
ואצלנו בפלוגה מבקשים קצת הפוגה
מותק, לא לשלוח לי עוגה.

חוזרים על הפזמון והשיר מסתיים כשכל להקת הבנים עומדת במסדר

תמונה 3.

הוזה - בית הספר לטיסה של חיל האוויר. מסדר לפני מסיבה משותפת לפרחי טיס וטירונות בה"ד 12

קצין: (על מחיאות הכפיים של הקהל בסיום השיר הקודם) או קיי, אני מציע שתרגיעו. בקושי

התחלתם את המסלול! (שריקות) שנתחיל את ההדחות כבר עכשיו? (החברה נרגעים) נרגעתם?

יופי. לפני שאתם מתחילים ת'טיסות מיון יש לנו מסורת: מסיבה עם טירונות מבה"ד 12. רק

תזכרו שאתם מייצגים את חיל האוויר!

פתיח "היא רוקדת" - והבנות נכנסות. קטע של מבוכה בין בנות ובנים שלא מכירים. אחת הבנות - גלי ברק - לוקחת מיקרופון ומתחילה לשיר. אווירה ארוטית של הורמונים צעירים:

גלי: (שרה)

היא רוקדת ושוכחת את עצמה
היא רוקדת ושוכחת מהו שמה
היא רוקדת ושוכחת את אביה ואימה
היא עוצמת את עיניה והיא שוב ילדה תמימה
השקועה בחלומה
אלוהים דואג הלילה לשלומה

(הבנים והבנות מצטרפים בליווי ווקאלי)

אין לה איש על פני האדמה
אלוהים דואג הלילה לשלומה.

גלי מקבלת יותר אומץ והריקוד שלה נהיה נועז יותר. בנות אחרות מצטרפות אליה

בנות: היא רוקדת עם הגוף והנשמה
היא רוקדת והקצב בדמה
היא רוקדת ולפתע נעלמת האימה
היא פורשת את ידיה והיא שוב ילדה תמימה
השקועה בחלומה
אלוהים דואג הלילה לשלומה

(בקטע הווקאלי כולם מסתדרים במעגל)

אין לה איש על פני האדמה
אלוהים דואג הלילה לשלומה

הבנים מצטרפים לשירה. מדי פעם בן או בת נכנסים למרכז המעגל ובוחרים בן/בת זוג

כולם: היא רוקדת וקונה את עולמה,
היא רוקדת ומוצאת בו נחמה
היא רוקדת ותמשיך לרקוד עד כלות הנשימה
היא רוקעת ברגליה והיא שוב ילדה תמימה
השקועה בחלומה
אלוהים דואג הלילה לשלומה
אין לה איש על פני האדמה
אלוהים דואג הלילה לשלומה.

גלי נכנסת למרכז המעגל. בקטע הווקאלי היא רוקדת באופן פראי למדי ואז המוסיקה נעצרת. גלי מתחילה לבחור בן זוג. המוסיקה בונה מתח וגלי עוברת בין הבנים. בשיא המוסיקה היא מצביעה על אורי. כולם שרים - קטע ווקאלי - כשאורי וגלי רוקדים יחד

כולם: אין לה איש על פני האדמה
אלוהים דואג הלילה לשלומה.

קטע ווקאלי. אורי וגלי רוקדים

כולם: אין לה איש על פני האדמה
אלוהים דואג הלילה לשלומה.

השיר מגיע לשיא וכולם יוצאים. גלי ואורי נשארים לבד. המשיכה ביניהם ניכרת

גלי: גלי.

אורי: אורי.

זמר: (נכנס עם גיטרה. ציני. פורט צלילי "גלגל ענק". מצביע על אורי וגלי השקועים זה בזו) יפה, לא? ניצן אהבה בוקע ומתחיל לפרוץ... אם רק היו יודעים... (מצביע על אורי) אורי לב, בנו, מנישואיו הקודמים, של המלחין והזמר המפורסם גידי לב... היום בעלה של דנה ורדי, זמרת מפורסמת בזכות עצמה... ואמה, מנישואים קודמים, של... נכון: (מצביע על גלי) גלי ברק!

זמר: אדם אוהב תמיד בתום ולהט
 ביומו ולילו
 פתאום כמו רוח פרא לא נודעת -
 נעלם, נעלם חלומי.
 עוד שנה ועוד שנה -
 הזמן הוא גלגל ענק
 ומחר - עוד יום שממרומי
 נראה אל המרחק.

מעבר לאולפן ההקלטות. אורי וגלי "נעלמים".

© כל הזכויות שמורות לדן רונן

על מנת להמשיך לקרוא יש לפנות למחבר באמצעות האתר או לכתובת הדוא"ל:

Dan.ronen@gmail.com

רשימת השירים במחזמר

מערכה ראשונה	מערכה שנייה
1. שש עשרה מלאו לנער	13. ילדונת
2. אין לך מה לדאוג	14. מחרוזת פרסומות
3. היא רוקדת	15. עולה עולה
4. נסיך החלומות (ולנטינו)	16. גלי
5. העולם כולו נגדינו	17. יחד
6. למה עכשיו	18. אבינו אב הרחמן
7. דרך ארוכה	19. חלק בעולם
8. שיר לשירים	20. סוף העולם
9. מחרוזת: בדרך אל האור, כן כן לא אז לא, סרנדה, בלליקה	21. כנפיים
10. גשם בעתו	22. אולי עוד קיץ
11. לך איתה	23. השיר הבא
12. הללויה	24. גלגל ענק